פאה פרק ו' משנה ז'

א] נתחדש במשנה שאם שכח 'קמה' שיש בה סאתים נמיאין בו דין שכחה ונלמד מהיקש לשכחת עומרים שאין דין שכחה ביש בה סאתים, וצ"ע מה צריך להיקש מאותו טעם שבעומר אין דין שכחה כשיש בה סאתים כי 'עומר ולא גדיש' ה"נ לגבי קמה נדרוש ן, ועי' משנ"ר שפי' שבקמה דין השכחהאינו על 'עומר' דנימא עומר ולא גדיש לכן צריך לילפותא מיוחדת.

ב] ויש באמת לתמוה מדוע אין דין שכחה בקמה שיש בו סאתים כיון שיסוד הדין משום 'עומר ולא גדיש' בשכחת קמה שזה לא שייך מדוע שיהיה שכחה, ואין לומר שהדין סאתים הוא משום שלא חל דין שכחה 'על כמות של סאתים' וזה גדר הדין של שכחת עומרים שלא חל על סאתים ז"א דזה שיטת ר"ג כמו שנתבאר בשיעור הקודם אבל רבנן הא פליגי כמש"נ שם שעיקר הדין הוא עומר ולא גדיש ומה"ט ב' עומרים נפרדים שיש בהם סאתים יש דין שכחה וא"כ מדוע אין דין שכחת קמה בסאתים הא שם אין זה שייך לדין גדיש.

ולמה שביאר באיגרו"מ יו"ד סי' ריח' ניחא מאוד שם כ' שיסוד הדין סאתים בקמה הוא משום ששדהשיש בה סאתים חשוב 'שדה' עי' לעיל פ"ג מ"ו ודין שכחה נאמר 'בשדה' אם שכח בשדה הוי שכחה אבל אם שכח שדה שלימה אין בו דין שכחה עי"ש ולפי"ז ניחא שבאמת יש כאן ב' דינים, בעומרים לא הוי שכחה משום שהוי גדיש ובקמה לא הוי שכחה משום שהוי שדה.

ג] נראה פשוט שמה שאם שכח קמה שיש בו סאתים אינו שכחה – כ"ז כשיש שכחה' אחת על כל הסאתים דהינו ששכח בפעם אחת את כל הקמה אבל אם שכח קמה קטנה של פח' מסאתים והמשיך הלאה ואז שכח 'עוד' קמה שיש בה פח' מסאתים וודאי שאינו מצטרף ודנים כל אחת לעצמו וכל שאין בכל אחד מהם 'סאתים' אין זה שכחה [וכעי"ז נתבאר לעיל לגבי שכחת סאתים בעומר ושכחה של ג'].

ד] אין בה סאתים אבל היא ראויה לעשות סאתים אפילו היא של טופח רואין אותה כאילו היא ענוה של שעורים, דעת הרמב"ם בפיה"מ שאמרי' רואין גם במין טופח שהוא מין ממיני הקטניות עכ"ז חזי' כאילו זה שעורין, אבל בר"ש מבואר שאמרי' רואין רק מאותו המין וכאן בטופל של שעורין דהינו שעורין גרועות.

ה] יל"ע אם אמרי' רואין גם בשכחת עומרים שאם אין כאן 'סאתים אבל השבלים שבסאתים אלו ראויין לגדול אילו היו שעורין מושבחות האם גם בזה אמרי' רואין, דעת הגר"א והרש"ס שדין זה רק בשכחת קמה לא בשכחצ עומרין עי' ברש"ס שביאר שיכולצלגדול משא"כ בשכחת עומרים, אבל בחי' אנשי שם בשם השושנים לדוד מבואר שדין זה הוי גם בשכחת עומרים ועי' אגרו"מ שם.